3.ª Epoko * N.º 103 Decembro * 1925

LA SUNO HISPANA

Organo de la hispanaj esperantistoj * Organo de los esperantistas españoles

Fondinto: AUGUSTO JIMENEZ LOIRA

Redakcio: Mar, 23 = VALENCIA

La Redakcio korektos la manuskriptojn laŭbezone, kaj la nepresitajn ĝi ne resendos

Direktoro: M. CAPLLIURE

LA SUNO HISPANA deziras al siaj karaj kaj bonvolemaj gelegantaj feliĉajn kristnaskajn festojn kaj Novan jaron.

Ĝi estu abunda en ĉiaspecaj prosperoj, tiom por iliaj privataj aferoj, kiom por la publika kaj efektiva estimo de internacia helplingvo Esperanto, kiel pero por baldaŭa kunfratiĝo de la homaro, bela kaj noblega idealo de nia senmorta Majstro Dro. Zamenhof.

LA SUNO HISPANA desea a sus queridos y benévolos lectores y lectoras felices Pascuas de Navidad y Año nuevo.

Sea éste abundante en toda suerte de prosperidades, tanto para sus asuntos particulares, cuanto para la pública y efectiva estimación del idioma auxiliar internacional Esperanto, como medio para la pronta confraternidad de los hombres, bello y nobilísimo ideal de nuestro inmortal maestro el Dr. Zamenhof.

Kompletigu viajn konojn

En diversaj okazoj mi vizitis esperantistajn grupojn en Francujo, Germanujo, Anglujo kaj Hispanujo. Ordinare en la grupejo oni parolas nacian lingvon. La grupanoj profitus sendube pli bone la tempon se ili parolus Esperanton; sed, bedaŭrinde, tion oni ne faras. Same okazas kiam kunpromenas du esperantistoj. Ili parolas, ĝenerale, nacian lingvon.

Oni ankaŭ iom malatentas la bonan elparolon. Kelkaj esperantistoj, eĉ ofendiĝas se oni ilin avertas pri ilia erara elparolo. Hispano, pro malatento aŭ malzorgo, uzas ofte la sonon *j* anstataŭ *j* kaj *ĝ*; kaj li ne elparolas sufiĉe diference la *z* kaj *s*, k. t. p. Tiaj eraroj malbeligas la lingvon pro la malpliigo de diferencaj sonoj kaj, se al tio oni almetas ke la esperantistoj legas malmulte kaj malofte la verkojn de la Majstro, oni konkludos ke, kiel Fruictier kaj aliaj diradis kaj ripetadas, la propagando ne efikas pro la esperantistoj mem. Multaj devas pliperfektigi siajn konojn dediĉante al tio eĉ parton de la tempo kiun ili uzas por la propagando; ĉar por propagandi aŭ batali oni devas malposte posedi perfektajn batalilojn, en ĉi-tiu okazo kompletajn konojn kaj argumentojn.

VÍCTOR O. DE ALLENDE,
Privoja Inĝeniero el Bilbao.

Completad vuestros conocimientos

En diversas ocasiones he visitado los grupos esperantistas en Francia, Alemania, Inglaterra y España. De ordinario, en el grupo se habla la lengua nacional. Los socios aprovecharían sin duda mejor el tiempo si hablasen Esperanto; pero, desgraciadamente, ello no se hace. Igualmente ocurre cuando pasean dos esperantistas: hablan, generalmente, la lengua nacional.

Se descuida también la buena pronunciación. Algunos esperantistas, hasta se ofenden si se les advierte su equivocada pronunciación. El español, por falta de atención o negligencia, usa frecuentemente el sonido de la *j* en lugar de la *j* y la *ĝ*; y no distingue bastante la pronunciación de la *z* y la *s*, etc. Estos errores afean la lengua a causa de la poca diferenciación de los sonidos y, si a esto se añade que los esperantistas leen poco y rara vez las obras del Maestro, se llega a la conclusión de que, como Fruictier y otros han dicho y repetido, la propaganda no es eficaz a causa de los mismos esperantistas. Muchos deben perfeccionar sus conocimientos dedicando a ello, incluso parte del tiempo que dedican a la propaganda; pues para propagar y combatir se debe primeramente poseer armas perfectas, en este caso completos conocimientos y argumentos.

VÍCTOR O. DE ALLENDE,
Ingeniero de Caminos de Bilbao.

Tria Regiona Kongreso de Federacion Esperantista Levantina

Ni estis anoncintaj la okazigon de nia Tria Regiona Kongreso por la 25^{a} tago de oktobro; sed, okazonte iaj festoj en Lirio koincide kun la dato de nia jara kunveno, ni estis devigataj anonci sur ĉiutaga jurnalaro valencia ĝian prokraston, kaj avizis al la aliĝintoj ke ĝi okazos definitive en la 8^{a} de novembro, sciigo, kiun ni ne povis publikigi en nia antaŭa numero ĉar ĝi jam estis en presado.

Alveno de la kongresanoj al la Liria stacidomo.

Llegada de los congresistas a la estación de Liria.

Tiel, laŭ instrukcioj disvastigitaj, la dimanĉon 8^{an} de lasta novembro, la valenciaj esperantistoj kaj kelkaj aliaj el najbaraj grupoj al la ĉefurbo kunvenis en la Centra Stacidomo, en proksimuma nombro de kvindek, elirante kune en la vagonaro, kiu je 9,20 eliras de tiu stacidomo por Lirio, mez e de plej granda entuziasmo, portante grandan flagon de Valencia Grupo kaj multajn malgrandajn esperantistajn, per kiuj oni ornamis la vagonojn de dirita vagonaro. En la stacidomo de Paterna aliĝis al la ekskursantoj la

Tercer Congreso Regional de la Federación Esperantista Levantina

Habíamos publicado la celebración de nuestro Tercer Congreso Regional, para el día 25 de octubre; pero, habiéndose anunciado la celebración de ciertos festejos en Liria, coincidiendo su fecha con la de nuestro Certamen anual, hubimos de anunciar en la Prensa diaria de Valencia su aplazamiento, avisando a los adheridos que el mencionado acto tendría lugar definitivamente el día 8 de noviembre, cuya noticia no pudimos publicar en nuestro número anterior por hallarse ya en prensa.

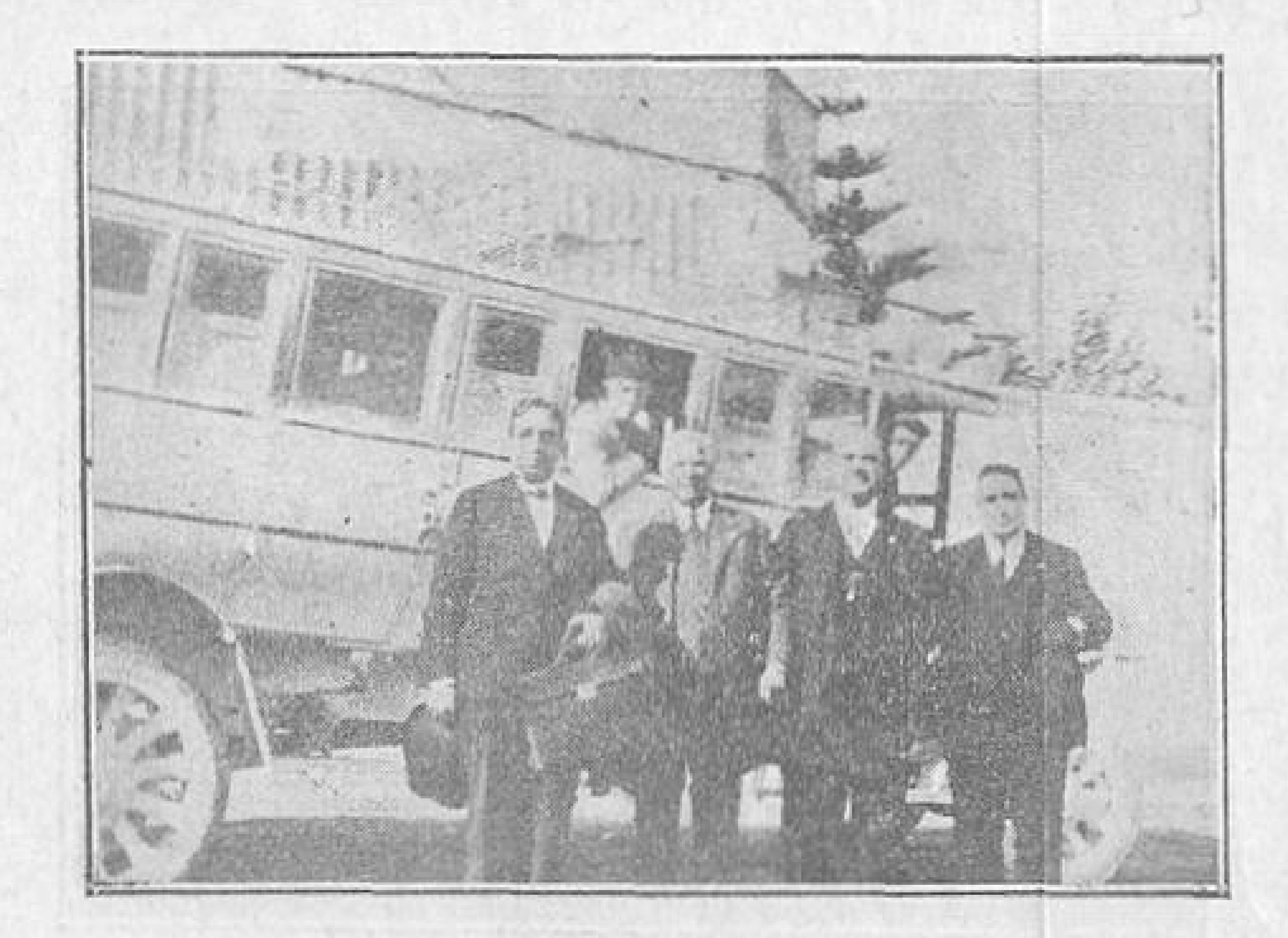
Así, pues, con arreglo a las instrucciones oportunamente circuladas, el domingo, día 8 de noviembre último, los esperantistas valencianos y algunos otros de los grupos vecinos a la capital se reunieron en la Estación Central, en número de unos cincuenta, saliendo todos juntos en el tren que a las 9'20 sale de dicha estación para la de Liria, en medio del mayor entusiasmo y provistos de la bandera del Grupo Valencia y de otras muchas banderas esperantistas pequeñas, con las que adornaron los vagones del ci-

samideanoj de la grupo el Benimámet, kun ĝia prezidanto Sro. Pérez Requena, kiu kunportis sian fotografilon; pri lia lerteco atestas la kliŝoj sube publikigataj kun numeroj 1 kaj 2.

Je la 10,50 alvenis nia vagonaro al la stacidomo de Lirio, kie atendis la ekskursanaron multenombra amaso da lirianoj kaj enirante la veturilaro en reldirektilojn la laŭreata muzikbando «La Unión Musical» eksendis al la vento la brilajn

tado tren. En la estación de Paterna se unieron a los excursionistas los samideanos del grupo de Benimámet, con su Presidente Sr. Pérez Requena, quien llevaba consigo su máquina fotográfica; de su pericia, son testimonio los clichés que con los núms. 1 y 2 publicamos a continuación.

A las 10'50 llegó el mencionado tren a la estación de Liria, en la que esperaba a los expedicionarios una inmensa multitud de lirianos, y al entrar el convoy en agujas, la laureada banda «La Unión Musical» lanzó al viento las brillantes notas

La organizintoj de la Kongreso S-roj. Piñó, Serra, Marzal kaj Albiol.

Los organizadores del Congreso señores Piñó, Serra, Marzal y Albiol.

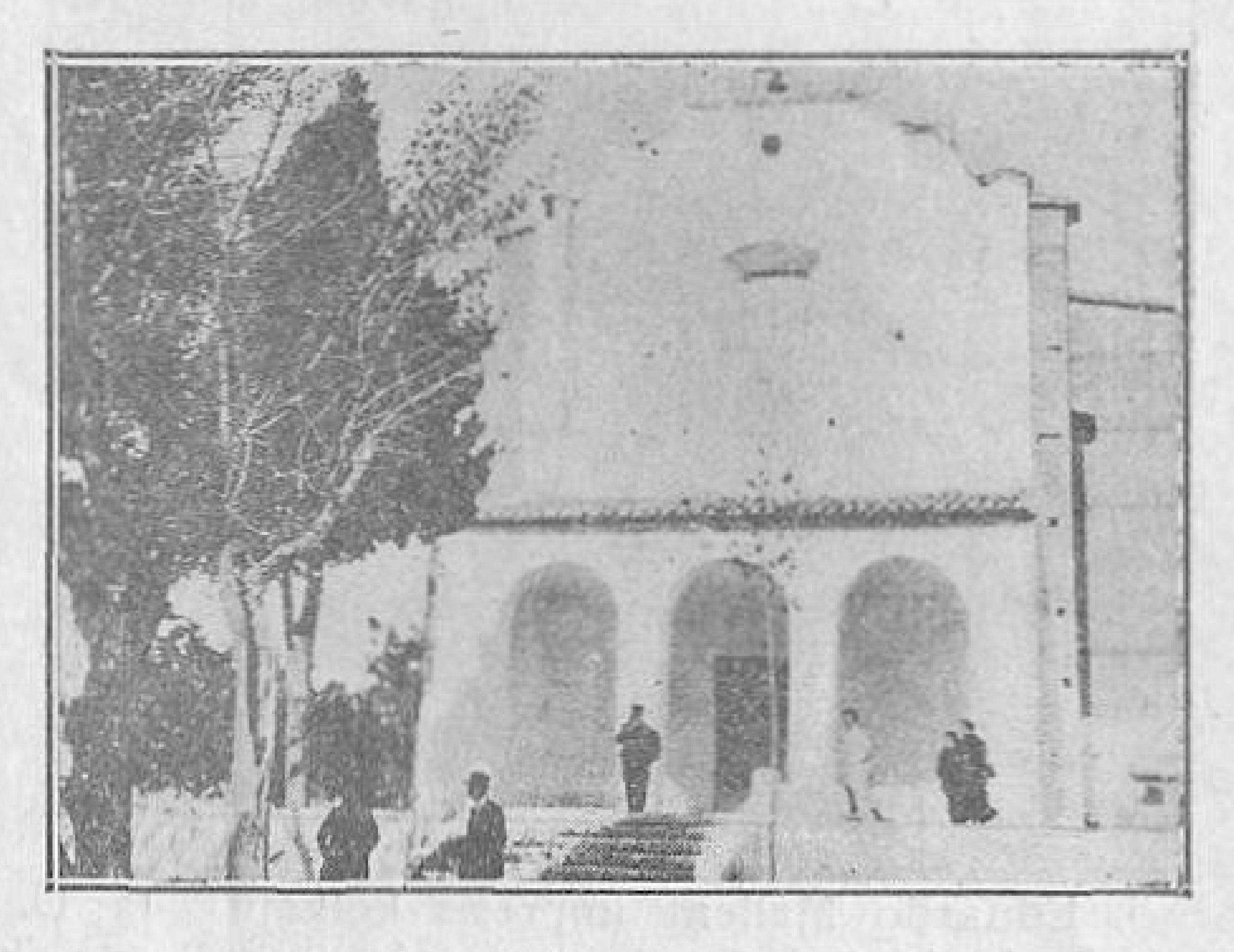
notojn de la himno «L'Espero» horata de multenombraj geinfanaj voĉoj kaj meze de aklamoj kaj aplaŭdoj efektiviĝis la nepraj prezentadoj, elstarante la figuro de simpatia prezidanto de Grupo Esperantista el Lirio Doktoro Johano Francisko Serra Ferrando, Delegito de U. E. A. kaj de la prezidanto de la Grupo el Cheste, ankaŭ tiea Delegito de U. E. A. la fervora propagandisto Sro. Francisko Máñez Sánchez, kiu kun kvardeko da anoj el la ĉesta grupo estis alveninta al la kongresurbo tra la vojo de Villamarchante. Post la man kaj brakpremoj de la kongresanoj animataj de plej granda entuziasmo, la sekvantaro ekmarŝis antaŭirata de esperantistaj flagoj fiere flirtantaj pelataj de forta reganta vento kaj je harmoniaj akordoj de dirita muzikistaro ludanta ga-

del himno «La Espero», coreado por una masa de voces infantiles, y entre vítores y aplausos se efectuaron las presentaciones de rigor, sobresaliendo la figura del simpático Presidente del Grupo Esperantista de Liria, el Dr. D. Juan Francisco Serra Ferrando, Delegado de la Asociación Universal Esperantista, y del Presidente del Grupo de Cheste y Delegado de la misma Asociación, el entusiasta propagandista Francisco Máñez Sánchez, quien, en unión de unos cuarenta socios del grupo chestano, había acudido a la ciudad del Congreso por la carretera de Villamarchante.

La comitiva, después de los abrazos y apretones de manos de los congresistas, animados del mayor entusiasmo, se puso en marcha, precedida de las bande-

jajn militmarŝojn, inter bruegaj eksplodoj de pulvotondroj trairis la ĉefajn stratojn de la urbo ĝin pleniganta per ĝojo kaj gajeco, sin direktis al la Urbodomo, kie okazis la oficiala akcepto. Tie, pro malsano de Sro. Urbestro, la Sekretario je la nomo de la urbestraro kaj popolo de Lirio esprimis bonvenon al la fremduloj dezirante ke la okazonta kongreso atingos plej brilan sukceson por la propagando de la bela idealo celata de la esperantamantoj, kies paroladon respondis la Sekretario de Federacion Esperantista Levantina Sro. Piñó, kiu je la nomo de la ekskursanoj dankis la koran akcepton al ili proponitan de la aŭtoritatoj kaj liria popolo. Sinsekve estis kantata la esperantista himno per solaj voĉoj de la infaninoj de la kolegio de Sankta Anino, estrataj de la virta pastro kaj parona orgenisto Sro. Vincento Frances: ĝi estis aŭdata stare de ĉiuj ĉeestantoj en tiel solena kunsido.

Finiĝinte la dirita oficiala akcepto, la

Kapelo de Skto. Vincento apud Lirio, kie okazis la Kongreso.

Capilla de San Vicente, junto a Liria, donde tuvo lugar el Congreso.

ras esperantistas que tremolaban belicosas, impulsadas por el fuerte viento reinante, y a los armoniosos acordes de la mencionada banda de música, que ejecutaba alegres pasodobles, y entre los atronadores estampidos de las carcasas, atravesó las principales calles de la población, inundándola de alegría y regocijo, se dirigió a las Casas Consistoriales, donde se verificó la recepción oficial. Allí, por indisposición del señor Alcalde, el Secretario, en nombre del Municipio y pueblo de Liria, dió la bienvenida a los forasteros, deseando que el Congreso que se celebraba obtuviese el más lisonjero éxito en provecho de la propaganda del hermoso ideal que perseguían los amantes del Esperanto, cuyo discurso fué contestado por el Secretario de la Federación Esperantista Levantina, Sr. Piñó, quien agradeció en nombre de los excursionistas el afectuoso recibimiento de que habían sido objeto por parte de las Autoridades y pueblo de Liria. Seguidamente se entonó, por las niñas del Colegio de Santa Ana, a voces solas, el himno esperantista, dirigido por el virtuoso sacerdote y organista parroquial, D. Vicente Francés, que fué escuchado por todos los asistentes a tan solemne acto puestos de pie.

Terminada la expresada recepción

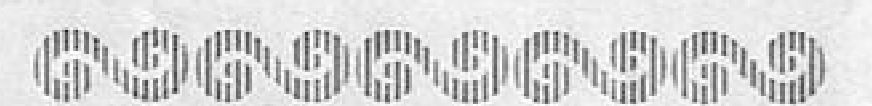
kongresanoj sur grandaj aŭtobusoj translokigis sin al la fonto de Sankta Vincento, plaĉa kaj pentrinda loko je tri kilometroj de la urbo, elektita kaj destinita pro ĝiaj nesupereblaj kvalitoj kiel tute deca por la labora kunsido de la kongreso kaj gustumi la tagmanĝon eksprese aranĝitan por la kongresanoj.

Apenaŭ alvenintaj la gesamideanoj apud la kapelo de la sanktejo, la kompetenta amatoro kaj antikva esperantisto

oficial, se trasladaron los congresistas, en amplios autobuses, a la Fuente de San Vicente, lugar ameno y pintoresco a unos tres kilómetros de la ciudad, destinado y elegido por sus inmejorables condiciones como punto a propósito para celebrar la sesión de trabajo del Congreso y saborear el almuerzo preparado ex-profeso para los congresistas.

Apenas congregados los samideanos junto a la capilla del Santuario, el competente aficionado y antiguo esperantis-

La grupanoj de Cheste ĉe la Kongreso

Los socios de Cheste en el Congreso

Sro. Eduardo Mallent impresis kelkajn kliŝojn, kiuj taŭgis por la gravuraĵoj ilustrantaj tiun-ĉi raporton. Ankaŭ nia konata propagandisto Sro. Millás trafis kelkajn filmojn, kiuj vidigos vivantan memorigaĵon de tiel agrabla kaj memorinda ekskurso.

Profitante necesajn temperojn por pretigi la tagmanĝon, en aparta ĉambro de la kapelo kunvenis la kongresanoj por la labora kunsido.

Malferminte la kunvenon, per aklamado estis elektitaj Prezidanto tiu de la loka komitato Sro. Johano Francisko Serra Ferrando, agante kiel Secretario tiu de la Federacio Sro. Piñó kaj helpantoj Sroj. Caplliure kaj Soler Valls.

Post legado, de la antaŭa akto, okazinta en Cheste, okaze de la Dua Regiona

ta, D. Eduardo Mallent, impresionó varias placas, que han servido para los grabados que ilustran la presente reseña. También nuestro conocido propagandista Sr. Millás obtuvo algunas cintas cinematográficas, que constituirán un vivo recuerdo de tan agradable como memorable excursión.

Aprovechando los momentos necesarios para preparar el almuerzo, en local reservado de la capilla se reunieron los congresistas para celebrar la sesión de trabajo.

Abierta la sesión, por aclamación fueron elegidos: Presidente, el del Comité local, D. Juan Francisco Serra Ferrando, actuando como Secretario el que lo es de la Federación, Sr. Piñó, y como adjuntos, los Sres. Caplliure y Soler Valls.

Leída el acta de la sesión anterior celebrada en Cheste, con ocasión del Se-

Kongreso, estis aprobata unuanime.

Tuj poste Sro. Piñó diris sendetalan raporton pri la faktoj okazintaj post la kongreso de Bilbao, pri la eksiĝo prezentita de la prezidanto de Iberia Esperantista Konfederacio Sro. Benigno de Luna, pri verko de regularo de Madrida Grupo por projektata Hispana Esperanta Asocio, pri disiĝo de Konfederacio kaj pri konkludoj balotitaj en la nacia kongreso de Kordovo, en lastepasinta Majo, okaze de legado de regularo de nova societo, kiun klarigis al la ĉeestantoj rilate al la artikoloj pli esencaj kaj studindaj.

gundo Congreso Regional, fué aprobada por unanimidad.

A continuación, el Sr. Piñó hizo una sucinta relación de los hechos ocurridos después de celebrado el Congreso de Bilbao; de la dimisión presentada por el Presidente de la Confederación Ibérica Esperantista, D. Benigno de Luna; de la formación de un Reglamento por el Grupo de Madrid, de la proyectada Asociación Esperantista Española; de la disolución de la Confederación, y de las conclusiones votadas en el Congreso Nacional, celebrado en Córdoba en mayo último con motivo de la lectura del Reglamento de la nueva Sociedad, que dió a conocer a los reunidos en lo referente a los artículos más esenciales y dignos de estudio.

La Kongresanaro

Los Congresistas

La prezidanto demandis ĉu la Kongreso preferis malfermi diskutadon pri tuta projekto de regularo de H. E. A. aŭ po artikoloj fariĝinte tuj viva diskutado pri la motivoj devenigintaj la verkon de dirita regularo kaj fondon de nova asocio, kiun partoprenis Sroj. Pérez Requena kaj Máñez, kiuj montris sian malĝojon pro la faktoj okazintaj, bedaŭrante ke ne konsultinte la volon de federacioj oni kreis novan organizaĵon malestimante alian, kiu tiom da penadoj kaŭzis por sia kreado.

El Presidente preguntó si el Congreso prefería se abriese discusión sobre la totalidad del proyecto de Reglamento de la H. E. A., o si se procedía a la de cada uno de sus artículos, originándose en el acto una viva discusión acerca de los motivos que habían dado origen a la confección del citado Reglamento y constitución de la nueva Asociación, en la que tomaron parte los Sres. Pérez Requena y Máñez, quienes mostraron su disgusto por los hechos ocurridos, deplorando que, sin contar con la voluntad de las

Sro. Prezidanto envojigis la diskutadon proponante ke, tial ke en la Kordova Kongreso oni ne alvenis en konkretan konkludon kaj en la kongreso kunvenonta en Madrido dum Majo 1926, Federacion Esperantista Levantina rajtas difini du reprezentantojn siajn por interveni en la fondo de H. E. A. oni nomu de nun tiajn du reprezentantojn, donante al ili plenan rajton por baloti tie la plej konvenan al propagandaj esperantistaj interesoj en Hispanujo kaj de la bona funkciado de nia Federacio.

Ankaŭ fariĝis diskutado pri la rajtoj havigotaj al la nomotaj reprezentantoj, en kiu intervenis Sro. Marzal, kiu proponis ke tiuj reprezentantoj agos libere sen alia normo ke ili atentu ke Federacion Esperantista Levantina estas *hispana kaj esperantista*.

Tuj oni alpaŝis al elekto de diritaj reprezentantoj, estante difinitaj per aklamo Sroj. Piñó kaj Caplliure, kaj en okazo ke iu el ili ne povus ĉeesti en la kunsidoj de la Madrida Kongreso, kiel anstataŭantoj Sroj. Vincento Marzal Mustieles kaj Rikardo Albiol Aguilar.

Fine, konsiderante ke la interkonsentoj aprobotaj en estonta nacia kongreso afektos ekonomian vivadon de la Federacio, kaj pro neebleco adopti momente decidojn, kiuj povus modifi la alprenotajn de menciita kunveno, oni konsentis fermi la kunsidon, kaj ne prezentiĝinte propono nek invito de ia urbo per okazigi proksiman kunvenon aŭ kongreson de Federacion Esperantista Levantista oni decidis ke ĝia aganta komitato faru alvokon por loko kaj dato, kiujn ĝi konsideros

Federaciones, se hubiese creado un organismo nuevo y se haya desechado una organización que tantos trabajos había causado para su creación.

El señor Presidente encauzó la discusión, proponiendo que, ya que en el Congreso de Córdoba no se había llegado a una conclusión concreta, y teniendo en cuenta que en el Congreso que en mayo de 1926 se había de reunir en Madrid, tenía la Federación Levantina derecho a designar dos representantes de la misma para que intervinieran en la constitución de la H. E. A., se nombraran, desde luego, dichos dos representantes, dando a los mismos plenos poderes para que votaran allí lo más conveniente a los intereses de la propaganda esperantista en España y del buen funcionamiento de nuestra Federación.

También se produjo discusión acerca de las facultades que habían de conferirse a los representantes que se nombraran, interviniendo el Sr. Marzal, proponiendo que los mencionados representantes se desenvolvieran libremente, sin otra norma que la de que tuvieran en cuenta que la Federación Esperantista Levantina es *española* y *esperantista*.

Seguidamente se procedió a la elección de los expresados representantes, siendo designados por aclamación los señores Piñó y Caplliure, y para el caso de que cualquiera de los nombrados no pudiera asistir a las sesiones del Congreso de Madrid, como suplentes, a D. Vicente Marzal Mustieles y a D. Ricardo Albiol Aguilar.

Finalmente, habida consideración de que los acuerdos que se aprueben en el futuro Congreso Nacional han de afectar a la vida económica de la Federación, no siendo posible, por el momento, adoptar resoluciones que podrían alterar las que adopte la mencionada asamblea, se acordó levantar la sesión; y no habiéndose presentado ninguna proposición ni invitación de población alguna para celebrar la próxima Asamblea o Congreso de la Federación Esperantista Levantina, se

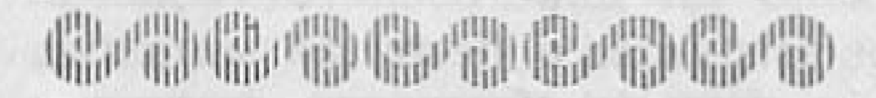
konvenaj, se ne prezentiĝas taŭga propono.

Ĉar la labora kunsido estis finiĝinta oni servis al la kongresanoj bongustan paton en la manĝoĉambro de la Sanktejo kaj je la tria posttagmeze denove ĉiuj revenis al la urbo por ĉeesti la solenan ferman kunsidon de la Kongreso. Ĝi okazis en la beleta teatro de Union Musical je la kvara posttagmeze. La salono estis plenplene okupata de multenombra kaj distinginda publiko, okupante la scenejon la prezidantaro formita de tiu de la kongreso Sro. Serra, sidante je lia flanko Sroj. Soler, Piñó, Caplliure, Máñez, Fombuena kaj aliaj kaj ankaŭ la reprezentantoj de la urbestraro Sroj, Lizando, Lliso, Artiga kaj Sekretario.

La infaninoj de la Kolegio de Sankta Anino kiuj kantis *La Espero'n* kaj aliajn esperantajn horojn.

Las niñas del Colegio de Santa Ana que cantaron *La Espero* y otros coros esperantistas.

Komencis la kunsido kantante la himnon «L'Espero» la horo de infaninoj de la Kolegio de Sankta Anino, akompanata de la muzikistaro La Union: sinsekve fraŭlino Remedio Lapiedra diris al la publiko salutan paroladon en esperanto: fraŭlino Vincentino Faubel legis en sama idiomo la poeziaĵon «Nova kanto» per harmonia kaj ekzakta prononcado: la tenoristo Sro. Cano per agrabla voĉtono plezurigis la aŭdantaron per la bela «Kanto al la Printempo» de Mendelshon kaj la

decidió que el Comité Ejecutivo de la misma haga la convocatoria para el lugar y la fecha que considere conveniente, si no se presenta propuesta al efecto.

Terminada la sesión de trabajo, se sirvió a los congresistas una suculenta paella en el comedor del Santuario, y a las tres de la tarde se trasladaron todos de nuevo a la ciudad, para asistir a la solemne sesión de clausura del Congreso.

Esta tuvo lugar en el lindo teatro de la Unión Musical, a las cuatro de la tarde. El local se hallaba completamente ocupado por numeroso y distinguido público, ocupando el escenario la presidencia, formada por el del Congreso, señor Serra, tomando asiento a su lado los señores Soler, Piñó, Caplliure, Máñez, Fombuena y otros, así como los representantes del Ayuntamiento, Sres. Lizando, Lliso, Artiga y Secretario.

Comenzó el acto entonando el himno «La Espero» el coro de niñas del Colegio de Santa Ana, acompañado por la banda de música «La Unión»; seguidamente, la Srta. Remedio Lapiedra dirigió a los concurrentes un discurso de salutación en esperanto; la Srta. Vicenta Faubel leyó en el mismo idioma la poesía «Nova Kanto», con pronunciación armoniosa y exacta; el tenor Sr. Cano, con bien timbrada voz, deleitó al auditorio con el hermoso «Canto a la Primavera»,

fraŭlinoj Lapiedra kaj Linares kantis akompanataj je piano de Sro. Vincento Francés la romancon de Margareto el Goethe kaj «La Vojo» de Dro. Zamenhof.

La studema kaj klerega blindulino el Cheste fraŭlino Verdú, legis per metodo Braille kortuŝan esperantan paroladon, tuj tradukitan hispane, kaj poste interpretis je piano akompananta multenombran ĥoron de ĉestanaj gesamideanoj kelkajn siajn komponaĵojn, kiuj estis varme aplaŭdataj.

La Direktoro de SUNO HISPANA kaj profesoro de esperanto Sro. Manuel Caplliure eldiris elokventan kaj inspiritan paroladon klarigante la internan ideon de esperanto kaj la politikan kaj socian mision, kiun por la bono de la homaro alportos ĝia disvastigo.

Sro. Jozefo Supervia, Sekretario de la urbestraro, finigis tiel memorindan kunvenon per simpla adiaŭa parolado al la fremduloj kaj je la akordoj de la himno «L'Espero» ripetita de la muzikistaro meze de entuziasmaj aklamadoj finiĝis tiu kongreso, lasante neforgeseblan momoraĵon inter la ĉeestintoj al simpatiega festo kaj kaŭzis plej bonan efekton por la esperantista propagando en tiu urbo:

En la stacidomo adiaŭis sin la esperantistoj el Liria, Cheste kaj Valencia reveninte la lastaj al la ĉefurbo en la lasta vagonaro tute kontentaj pri la ekskurso kaj propagando efektivigitaj.

Niaj plej sinceraj gratuloj al la Droj. Serra kaj Fombuena organizintoj de la kongreso, kiu sendube postlasos profundan semon en la klera urbo Lirio, kalkulante kun tiel harditaj pioniroj kaj kun la kunhelpo entuziasma kaj decidema de la fervora kaj jam kompetenta samideano Sro. Vincento Francés, kiun ni tutvere gratulas pro la grandioza sukceso atingita elprobante la kolegianinojn de Sankta Anino kaj atingante per sia penado bonegan preparon inter ili por la estonta klaso de esperanto.

de Mendelsshon, y las Srtas. Lapiedra y Linares ejecutaron, acompañadas al piano por D. Vicente Francés, la romanza de Margarita de Goethe y «La Vojo», del Dr. Zamenhof.

La estudiosa y cultísima ciega de Cheste, Srta. Verdú, leyó, por el método Braille, un conmovedor discurso en esperanto, que luego tradujo al castellano, y luego interpretó al piano, acompañando a un numeroso coro de esperantistas chestanos, varios números de música y letra suya, siendo todos ellos calurosamente aplaudidos.

El Director de LA SUNO HISPANA y Profesor de Esperanto, D. Manuel Caplliure, pronunció un inspirado y elocuente discurso, explicando la idea interna del esperantismo y la misión social y política que en beneficio de la Humanidad ha de reportar su generalización.

D. José Supervia, Secretario del Ayuntamiento, finalizó tan memorable acto con un sencillo discurso de despedida a los forasteros, y a los acordes del himno «La Espero», que repitió la banda de música en medio de vivas y aclamaciones entusiastas, terminó este Congreso, que dejó un imperecedero recuerdo entre los asistentes a fiesta tan simpática y produjo el mejor efecto para la propaganda esperantista en la población.

En la estación se despidieron los esperantistas de Liria, Cheste y Valencia, regresando éstos a la capital en el último tren, satisfechos de la excursión y de la propaganda efectuada.

Nuestra felicitación más sincera a los Dres. Serra y Fombuena, organizadores del Congreso, el cual no dudamos dejará honda semilla en la culta población de Liria, contando con tan esforzados campeones y con la colaboración entusiasta y decidida del fervoroso y ya competente samideano D. Vicente Francés, a quien de todas veras felicitamos por el grandioso éxito obtenido ensayando a las colegialas de Santa Ana, y consiguiendo con su esfuerzo una buena preparación entre ellas para la futura clase de Esperanto.

La seviljaj esperantistoj

Grava estas la laboro, kiun faras en Sevilja S-ro. Karolo Martínez Fernández, nelacigebla propagandisto kaj inda disciplo de la neforgesebla pioniro S-ro. Trinidad Soriano.

Jam de longe la Sevilja Esperantista Grupo montras grandan laboremon, kiun reflektas la sinsekvaj artikoloj publikigitaj preskaŭ ĉiutage, de la loka ĵurnalaro.

Estus granda laboro ekstrakti la reajn sciigojn, kiujn publikigas konstante la seviljaj ĵurnaloj pri la agoj faritaj de la Sevilja Grupo: *La Unión*, *El Noticiero Sevillano*, *El Liberal* kaj *El Correo de Andalucía* alportas longajn recenzojn pri esperantistaj okazintaĵoj efektivigitaj de S-ro. Martínez, Delegito en Sevilja de la Universala Esperanto-Asocio.

En la kunveno laste okazinta la Sevilja Grupo elektis sian direktantan komitaton, estis voĉdonataj unuanime la sekvantaj sinjoroj:

Honora Prezidanto, Pastro Jerónimo de Córdoba; *Prezidanto*, S-ro. Manuel Iznardo Gutiérrez; *Vicprezidanto*, sinjoro Julián Romero Palomino; *Sekretario*, sinjoro Juan del Pozo Candiles; *Vicsekretario*, S-ro. Joaquín Escacena Castanet; *Kasisto*, S-ro. Karolo Martínez Fernández; *Kalkulisto*, F-ino. Enriqueta Escacena Bermejo; *Bibliotekisto*, S-ro. Cristóbal Rodríguez Pérez; *Vicbibliotekisto*, sinjoro Eduardo Moreno Caballero; *Voĉdonantoj:* F-inoj. María Rodríguez Rodríguez kaj Josefa Llorca Rosado, S-roj. Antonio Rodríguez Carrera, Miguel Moreno Castillo kaj Antonio Velázquez Castellano.

Ankaŭ oni decidis en tiu kunveno aliĝi al la invito de Ateneo de Sevilja, por la festo de Tri Reĝoj, per donaco de 12 pupoj vestitaj per tipaj vestoj, reprezen-

Los esperantistas sevillanos

Importante es la labor que realiza en Sevilla D. Carlos Martínez Fernández, infatigable propagandista y digno discípulo del inolvidable campeón D. Trinidad Soriano.

Hace ya tiempo que el Grupo Esperantista Sevillano da muestras de gran actividad que reflejan los continuos artículos que en la prensa local se publican casi diariamente.

Sería una labor grande la de tener que extractar las reiteradas noticias que los periódicos sevillanos publican constantemente acerca de los actos que realiza el Grupo Sevillano: *La Unión*, *El Noticiero Sevillano*, *El Liberal* y *El Correo de Andalucía*, nos traen extensas reseñas de acontecimientos esperantistas llevados a cabo por el Sr. Martínez, Delegado en Sevilla de la Asociación Universal Esperantista.

En la reunión celebrada últimamente por el Grupo Sevillano, se procedió a la elección de su Junta directiva, resultando aclamada por unanimidad la siguiente:

Presidente honorario, Rdo. P. Jerónimo de Córdoba; *Presidente*, D. Manuel Iznardo Gutiérrez; *Vicepresidente*, don Julián Romero Palomino; *Secretario*, don Juan del Pozo Candiles; *Vicesecretario*, D. Joaquín Escacena Castanet; *Tesorero*, D. Carlos Martínez Fernández; *Contador*, Srta. Enriqueta Escacena Bermejo; *Bibliotecario*, D. Cristóbal Rodríguez Pérez; *Vicebibliotecario*, D. Eduardo Moreno Caballero; *Vocales:* Srta. María Rodríguez Rodríguez, Srta. Josefa Llorca Rosado, D. Antonio Rodríguez Carrera, don Miguel Moreno Castillo y D. Antonio Velázquez Castellano.

También se convino en dicha reunión contribuir a la invitación del Ateneo de Sevilla para la fiesta de los Reyes Magos, con un donativo de 12 muñecas atavia-

tantaj diversajn hispanajn regionojn kaj naciojn, por kio sin proponis sindone la fraŭlinoj de tiu societo.

Jen la nomoj de la fraŭlinoj, kiuj vestis la pupojn kaj la kostumoj de tiuj-ĉi.

Esperantistino, F-ino. María Jesús Escacena.

Hispanino, F-ino. Carmen Rodríguez Rodríguez.

Mexikanino, F-ino. María Jesús Escacena.

Holandanino, F-ino. María Rodríguez Rodríguez.

Hungarino, F-ino. Rosa del Pozo Candiles.

Japanino, F-ino. Enriqueta Escacena Bermejo.

Andaluziino, F-ino. Rosario González Romera.

Romanino, F-ino. María Jesús Escacena.

Valencianino, F-ino. Josefa del Pozo Candiles.

Santanderino, F-ino. Josefa Llorca Rosado.

Asturanino, F-ino. Carmen Ferreras.

Oviedino, F-ino. María Josefa Baz.

Sinsekve ni publikigas altiran kliŝaĵon de la Sevilja Esperantista Grupo, kiu montras la gravecon kaj nombron de la geesperantistoj el tiu laborema grupo.

Utrera.—Ankaŭ oni elektis antaŭ ne multe da tempo la Direktanton Komitaton de tiu-ĉi grupo, rezultis balotitaj la jenaj sinjoroj:

Prezidanto, S-ro. Francisco Castillo Rueda; *Vicprezidanto*, S-ro. Victoriano Sanz Blasco; *Sekretario*, S-ro. Antonio Ortiz de la Rosa; *Vicsekretario*, sinjoro Fermín Zamora Doblado; *Kasisto*, sinjoro Fernando Macías Borrás; *Bibliotekisto*, S-ro. Vicente Sanz Blasco; *Voĉdonantoj:* S-roj. Manuel Gómez de los Santos, Juan Villoslada Crespo, Pedro Sánchez Armero, Juan Valcalde Delgado kaj Enrique Rodríguez Rodríguez.

das con trajes de distintas regiones y nacionalidades, ofreciéndose a ello generosamente las señoritas de dicha Sociedad.

He aquí los nombres de las señoritas que han vestido las muñecas y los trajes de éstas:

Esperantista, Srta. María Jesús Escacena.

Española, Srta. Carmen Rodríguez Rodríguez.

Mejicana, Srta. María Jesús Escacena.

Holandesa, Srta. María Rodríguez Rodríguez.

Húngara, Srta. Rosa del Pozo Candiles.

Japonesa, Srta. Enriqueta Escacena Bermejo.

Andaluza, Srta. Rosario González Romera.

Romana, Srta. María Jesús Escacena.

Valenciana, Srta. Josefa del Pozo Candiles.

Montañesa, Srta. Josefa Llorca Rosado.

Asturiana, Srta. Carmen Ferreras.

Onubense, Srta. María Josefa Baz.

A continuación publicamos un atractivo cliché del Grupo Esperantista Sevillano que muestra la importancia y número de los esperantistas de aquel laborioso Grupo.

Utrera.—También se ha elegido recientemente el Comité Directivo de este Grupo, resultando nombrados los señores siguientes:

Presidente, D. Francisco Castillo Rueda; *Vicepresidente*, D. Victoriano Sanz Blasco; *Secretario*, D. Antonio Ortiz de la Rosa; *Vicesecretario*, D. Fermín Zamora Doblado; *Tesorero*, D. Fernando Macías Borrás; *Bibliotecario*, D. Vicente Sanz Blasco; *Vocales:* D. Manuel Gómez de los Santos, D. Juan Villoslada Crespo, D. Pedro Sánchez Armero, D. Juan Valcalde Delgado y D. Enrique Rodríguez Rodríguez.

❖ ❖ ❖

GRUPO ESPERANTISTA SEVILLANO. — SEVILJA ESPERANTISTA GRUPO

SCIIGOJ

En Baracaldo (Bilbao) oni laboras entuziasme por la sukceso de nia afero. La vicprezidanto Sro. Leoncio Pedrosa klarigas en la grupejo, kurson de Esperanto al novaj lernantoj, kiuj progresas multe, ĉar ili estas tre studemaj. Ankaŭ nacia profesoro Sro. Cipriano Sáiz, nova adepto de nia afero, klarigas alian kurson de nia lingvo al siaj vesperaj lernantoj, post la matematika lecionaro: jen imitinda ekzemplo por aliaj naciaj profesoroj. La lokaj ĉiusemajnaj ĵurnaloj *El Galindo* kaj *La Ribera Deportiva* publikigas ofte artikolojn pri Esperanto, pro kio ni tre dankas al iliaj direktoroj Sroj. Echeguren kaj Meléndez. Baracaldoaj esperantistoj tre atentas pri radiotelefonio; en la grupejo oni aranĝis radiotelefonilon, per kiu oni aŭdas koncertojn kaj paroladojn senditajn de diversaj radiostacioj. Antaŭ kelkaj tagoj oni aŭdis paroladon faritan de Sro. Pedro Icaza el Bilbao, antaŭ la mikrofono de la Hotelo Carlton. Ni gratulas tiun entuziasman samideanon pro lia elokventa konferenco.

La esperantistaro el Zaragozo, kiel ni ĉiuj funebras. Nia nelacigebla pioniro S-ro. Emilio Gastón mortis la 16an de la nuna monato. S-ro. Gastón estis la organizinto de la infana aŭstria karavano al Hispanujo, kaj ni ĉiuj rememoras la grandajn klopodojn kiujn li faris por atingi gravan rezultaton rilate al tiu entrepreno. Certe en Graz (Aŭstrio) oni kondolencos pri lia malapero.

La Suno Hispana sendas al lia familio la plej korajn sentojn de kondolenco.

Kataluna Antologio. — Kompilita de Jako Grau Casas, Barcelona, 1925.

Fine aperis tiu grava verko, kiu en-

NOTICIAS

En Baracaldo (Bilbao) se trabaja con entusiasmo por el éxito de nuestro asunto. El Vicepresidente D. Leoncio Pedrosa, da en el grupo un curso de Esperanto a los nuevos alumnos, quienes progresan mucho, porque son muy estudiosos. También el maestro nacional D. Cipriano Sáiz, nuevo adepto de nuestra causa, explica otro curso de nuestro idioma a sus discípulos de la escuela nocturna, después de la clase de matemáticas: he ahí un ejemplo digno de imitar por otros maestros nacionales.—Los semanarios locales *El Galindo* y *La Ribera Deportiva*, publican con frecuencia artículos sobre Esperanto, cosa que agradecemos a sus directores Sres. Echeguren y Meléndez. Los esperantistas de Baracaldo prestan gran atención a la radiotelefonía; en el grupo se ha instalado un aparato receptor, mediante el cual se escuchan conciertos y discursos emitidos por diversas estaciones. Hace algunos días se oyó un discurso pronunciado por D. Pedro Icaza desde Bilbao, ante el micrófono del Hotel Carlton. Damos nuestra enhorabuena a tan entusiasta colega por su elocuente conferencia.

Los esperantistas de Zaragoza, como nosotros todos, nos hallamos de luto. Nuestro infatigable campeón D. Emilio Gastón, falleció el 16 del actual. El señor Gastón fué el organizador de la caravana de niños austriacos a España y todos nosotros recordamos los grandes trabajos que tuvo que realizar para conseguir un éxito importante para tal empresa. Seguramente en Graz (Austria), se condolerán de su desaparición del mundo de los vivos.

La Suno Hispana envía a su familia los más cordiales sentimientos de condolencia.

Kataluna Antologio.—Compilación de Jaime Grau Casas, Barcelona, 1925.

Finalmente ha visto la luz esta impor-

tenas la ĉefverkojn de la kataluna literaturo. La kompilanto S-ro. Grau, fama kataluna aŭtoro tradukis kun aliaj konataj samideanoj el Barcelono la plej interesajn produktaĵojn de la antikvaj kaj novaj aŭtoroj de tiu literaturo. Tiu libro rekomendinda enhavas pli ol 410 paĝojn. Prezo afrankite: 2 dolaroj, 9 ŝilingoj, 11' svisaj frankoj aŭ 15 pesetoj. Mendojn oni faru al S-ro. Eduard Capdevila, str. Carders, 29, Barcelona.

tante obra, que contiene las obras cumbre de la literatura catalana. El compilador Sr. Grau, autor catalán de fama ha traducido, con otros conocidos colegas de Barcelona, las más interesantes producciones de los antiguos y nuevos autores de aquella literatura. Este libro recomendable contiene más de 410 páginas. Su precio es con franqueo: el de 2 dólares, 9 chelines, 11 francos suizos ó 15 pesetas. Los encargos deben hacerse a don Eduardo Capdevila, calle de Carders, 29, Barcelona.

El Barcelono

Tiu grava radio-esperantista festo, anoncita en la lasta numero de nia gazeto, esstas prokrastata ĝis kiam bone funkciados la nova kaj fortega sendestacio «Radio Barcelona». Tial do la definitivan tagon oni sciigos per la Esperantista gazetaro kaj ankaŭ per la revuo *Radio Barcelona*, kaj plie per la ĉiutaga gazetaro de Barcelona.

T. E. K. A.—Nun oni starigas novan organizon de la Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio, kaj oni bezonas la adresaron de la Kuracistoj-Farmaciistoj-studentoj de ambaŭ profesioj, kaj similaj profesianoj.

Tial oni petas, ke ĉiu samideano aŭ esperantema profesiano de tiaj aŭ similaj profesioj bonvolu sendi sian adreson al Doktoro Bartomeu, el Barcelono (Str. Tallers, 81, Apoteko).

Pro malsano de la profesoro Sro. Domenech, nun klarigas kurson de Esperanto per Radio-Barcelono, nia amiko Dro. Bartomeu, kiu prezentas la lecionojn laŭ metodo de Dro. Corret, de Pa-

De Barcelona

La importante fiesta radio-esperantista anunciada en el último número de nuestro periódico, se ha aplazado hasta que funcione bien la nueva y potente estación emisora «Radio-Barcelona». Por eso, pues, el día definitivo se participará por medio de la prensa esperantista y también por la revista *Radio Barcelona*, además de la prensa diaria de Barcelona.

T. E. K. A.—Actualmente se está preparando una nueva organización de la Asociación Universal Médica Esperantista, y se necesitan las direcciones de los Médicos - Farmacéuticos - estudiantes de ambas profesiones y similares de las mismas.

Por lo tanto, se ruega que todo *samideano* o profesional que simpatice con el esperanto, de estas o semejantes carreras, se sirva enviar su dirección al Dr. Bartomeu, de Barcelona (calle Tallers, 81, farmacia).

Por enfermedad del profesor Sr. Doménech, explica ahora el curso de Esperanto por la Radio-Barcelona, nuestro amigo el Dr. Bartomeu, que expone las lecciones según el método del Dr. Co-

ris t. e. Kun la ĉeestado de unu lernanto; tiamaniere la aŭskultantaro aŭdas ĉiutage, krom la profesoron, la voĉon de nova lernanto.

La Esperanta Societo *Paco kaj Amo;* strato Ros de Olano, 6 (Barcelono), sciigas al ĉiuj, ke ĝi havas ankoraŭ sufiĉan kvanton de ekzempleroj de sia eldonaĵo pri verketo titolita *Cansó de Sempre*—Ĉiama Kantaĵo—de l' fama verkisto S. Rusiñol, tradukita esperanten el la kataluna lingvo. La broŝuro estas aĉetebla ĉe la dirita Societo po 0'25 pesetoj ekzemplero.

rret, de París, esto es, con la asistencia de un alumno; de este modo los radio-escuchas oyen diariamente, además del profesor, la voz de un nuevo alumno.

La Sociedad Esperantista *Paz y Amor*, calle Ros de Olano, 6 (Barcelona), participa a todos que todavía tiene bastante cantidad de ejemplares de su edición de la obrita titulada «*Cansó de Sempre*»—«Ĉiama Kantaĵo»— del famoso escritor S. Rusiñol, traducida al esperanto del catalán. El folleto puede adquirirse en dicha Sociedad, a 0'25 pesetas ejemplar.

Recenzo

Esperanta Legolibro, B. kaj E. Migliorini, eldonita de A. Paolet, S. Vito al Tagliamento, Italio.—Prezo: 5 liroj.

Jen valora verketo, 144-paĝa, tre utila por praktikadi nian lingvon kaj akiri esperantan stilon. Ĝi konsistas el zorge elektita kolekto de verkpecoj originalaj de la plej bonaj esperantaj verkistoj novaj kaj malnovaj, inter kiuj Zamenhof, Grabowski, Cart, *Kabe*, Privat, K. de Kalocsay, Vallienne, Boirac, k. a.

Ĝi estas tute rekomendinda libreto.

Vi sola, Esperanto, povas fari tiajn miraklojn!, de Arturo Ghez.—Unuakta originala teatraĵo. Premiita ĉe la X-aj Internaciaj Floraj Ludoj de Kataluna Esperantista Federacio.—Ĉe la sama eldonisto.—Prezo: 1'50 liroj.

Malgrandformata 40-paĝa libreto enhavanta tre belan komedion, bonstile verkitan kaj plenan je komikaj situacioj, ludotan de kvin personoj—du virinoj kaj tri viroj,—tre taŭga por esperantaj festoj. Rapidu do mendi ĝin.

Crítica literaria

Esperanta Legolibro.—B. y E. Migliorini, editado por A. Paolet, S. Vito al Tagliamento, Italia.—Precio: 5 liras.

He aquí una valiosa obrita, de 144 páginas, muy útil para practicar nuestra lengua y adquirir estilo esperantista. Consiste en una cuidadosamente elegida colección de trozos originales de los mejores autores en esperanto, nuevos y antiguos, entre los cuales están Zamenhof, Grabowski, Cart, *Kabe*, Privat, K. de Kalocsay, Vallienne, Boirac y otros.

Es un librito muy recomendable.

Vi sola, Esperanto, povas fari tiajn miraklojn!—(¡Tú solo, Esperanto, puedes hacer tales milagros!), de Arturo Ghez.— Comedia original en un acto, premiada en los X Juegos Florales Internacionales de la Federación Esperantista Catalana.—En la misma editorial.—Precio: 1'50 liras.

Librito de 40 páginas, de pequeño tamaño, que contiene una comedia muy bonita, compuesta en buen estilo y llena de situaciones cómicas, para ejecutarla cinco personajes — dos mujeres y tres hombres—, muy a propósito para fiestas esperantistas. Apresuraos, pues, a encargarla.

TIPOGRAFIA MODERNA, A C. DE M. GIMENO, PRIMADO REIG (antes Avellanas, 11), VALENCIA